

Mark Gerassimov

FINANTSOLUKORRA HINDAMINE

GKR TRADE OÜ NÄITEL

LÕPUTÖÖ

Teenusmajanduse instituut

Ärijuhtimise õppekava

Juhendaja: Helle Noorväli

Mõdriku 2023

Autori deklaratsioon ja lihtlitsents

Mina **Mark Gerassimov**, tõendan, et lõputöö on minu kirjutatud. Töö koostamisel kasutatud teiste autorite, sh juhendaja teoste on viidatud õiguspäraselt.

Kõik isiklikud ja varalised autoriõigused käesoleva lõputöö osas kuuluvad autorile ainuisikuliselt ning need on kaitstud autoriõiguse seadusega.

Juhendaja **Helle Noorväli** /allkirjastatud digitaalselt/

Lõputöö on kaitsmisele lubatud teenusmajanduse instituudi direktori korraldusega nr 1-14/1 kuupäev 04.01.2023

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, **Mark Gerassimov** sünnikuupäev: **24.07.2000** annan Tallinna Tehnikakõrgkoolile (edaspidi kõrgkool) tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose **FINANTSOLUKORRA HINDAMINE GKR TRADE OÜ**.

- 1) reprodutseerimiseks paberkandjal kõrgkooli raamatukogus avaldamise ja säilitamise eesmärgil;
- 2) avaldamiseks kõrgkooli repositooriumi kaudu;
- 3) kui lõputöö avaldamisele on instituudi direktori korraldusega kehtestatud tähtajaline piirang, lõputöö avaldada pärast piirangu lõppemist.

Olen teadlik, et nimetatud õigused jäävad alles ka autorile ja kinnitan, et:

- 1) lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid ega muid õigusi;
- 2) PDF-failina esitatud töö vastab täielikult kirjalikult esitatud tööle.

Mõdriku, 05.01.2023

(kuupäev)

(autori allkiri)

SISUKORD

SISSEJUHATUS.....	4
1 FINANTSOLUKORRA HINDAMISE TEOREETILINE RAAMISTIK.....	6
1.1 Finantsanalüüsi olemus.....	6
1.2 Finantsanalüüsi koostamiseks kasutatavad informatsiooniallikad	7
1.3 Finantsaruannete horisontaal- ja vertikaalanalüüs.....	9
1.4 Suhtarvude analüüs.....	10
1.4.1 Lühiajalise maksevõime analüüs.....	10
1.4.2 Finantsvõimenduse ehk võõrkapitali kasutamise analüüs.....	12
1.4.3 Varade kasutamise efektiivsuse analüüs	14
1.4.4 Tasuvuse ehk rentaabluse analüüs.....	17
2 EMPIIRILISE UURINGU METOODIKA.....	19
3 GKR TRADE OÜ FINANTSOLUKORRA ANALÜÜS	21
3.1 GKR TRADE OÜ finantsaruannete horisontaal- ja vertikaalanalüüs	21
3.2 GKR TRADE OÜ finantssuhtarvude analüüs	23
3.2.1 Lühiajalise maksevõime analüüs.....	23
3.2.2 Finantsvõimenduse ehk võõrkapitali kasutamise analüüs.....	26
3.2.3 Varade kasutamise efektiivsuse analüüs	28
3.2.4 Tasuvuse ehk rentaabluse analüüs.....	33
KOKKUVÕTE.....	36
SUMMARY	38
VIIDATUD ALLIKAD.....	39
LISA 1 GKR TRADE OÜ BILANSS AASTATEL 2019-2021.....	41
LISA 2 GKR TRADE OÜ KASUMIARUANNE 2019-2021.....	43
LISA 3 BILANSI HORISONTAALANALÜÜS.....	44
LISA 4 KASUMIARUANDE HORISONTAALANALÜÜS	46
LISA 5 BILANSI VERTIKAALANALÜÜS	47
LISA 6 KASUMIARUANDE VERTIKAALANALÜÜS.....	48

SISSEJUHATUS

Ettevõtte finantsolukorra hindamiseks saab kasutada finantsanalüüsi, mille eesmärk on avastada ettevõtte finantsseisundis nõrgad kohad, mis võivad tekitada probleeme. Lisaks saab analüüsides leida eeliseid, millega tulevikus teenida rohkem tulu. (Tearu & Krumm, 2005, lk 15)

Finantsanalüüs on ja jääb kindlasti väga aktuaalseks teemaks igal ajal, kuid eriti majandusolude muutumisel. Kuna 2021. aastal oli Eestis e-äriregistri andmetel kahjumlikke ettevõtteid lausa 23,79% ehk 46066 juriidilist keha, mis on üsna suur arv, siis võib see viidata sellele, et lisaks halvenenud majanduskeskkonna tingimustele pole piisavalt palju tegeletud ettevõtte finantsolukorra analüüsimisega. Antud asjaolus võivad väga suurt rolli mängida ka väikeettevõtted, kellel ei ole ressursi kogenud finantsjuhi palkamiseks, ning puuduvad teadmised ise finantsjuhtimisega tegeleda (e-äriregister, 2022). Viimased kolm aastat on majandus olnud väga ebastabiilne. Covid-19 pandeemia ajal pidid paljud ettevõtted kiiresti kohanema uute tingimustega, ning kes seda kiiremas korras ei teinud, võis oma ettevõtte sulgeda. Peale Covid-19 kriisist vaikset taastumist segas ärimajanduslikku poolt Venemaa sõda Ukrainas. Sõjaga kaasnevad sanktsioonid tõid kaasa kiire sisendite hinnatõusu ja see tõi kaasa Eestis Euroopa ühe kõige kõrgema inflatsiooni. Eesti inflatsioon oli maksimaalselt 25.2%, kui Euroopa keskmine on umbes 10% juures. Tegemist on väga suure ja tõsise tõusuga ning see annab kergesti tunda ka ettevõtluses. (Clark, 2022).

Finantsanalüüsi tulemused on vajalikud ettevõtte juhtidele, investoritele ja muudele huvigruppidele, kes on ettevõttega kas lähemalt või kaudsemalt seotud. Finantsanalüüsi tulemused aitavad näha ja aru saada ettevõtte finantsilisest seisundist. Analüüsides tulemusi saab teha ettevõtte juhtkond ka vastavaid otsuseid, et ettevõtte oskaks teha targemaid otsuseid arengu tarbeks. Kuna finantsolukorraga peab olema kogu aeg kursis, siis peavad antud analüüsid olema ka tehtud korrektselt.

Lõputöö eesmärk on analüüsida GKR Trade OÜ finantsolukorda ja hinnata ettevõtte finantsilist toimetulekut muutunud majandustingimustes.

Lõputöö eesmärgi saavutamiseks on püstitatud järgmised uurimisülesanded:

- esitada finantsolukorra hindamise teoreetiline raamistik, kasutades erinevaid erialaseid allikaid;
- koostada metoodika empiirilise uuringu läbiviimiseks;
- analüüsida GKR Trade OÜ kolme aasta (2019-2021) majandusaasta aruandeid;
- analüüsi tulemuste põhjal teha järeldused ettevõtte finantsolukorra kohta ja hinnata GKR Trade OÜ finantsilist toimetulekut muutunud majandustingimustes.

Töö on jaotatud kolmeks peatükiks. Esimeses peatükis tuuakse välja finantsanalüüsi olemus, selleks vajaminevad andmed ja infoallikad. Samuti kirjeldatakse erinevaid finantsanalüüsi meetodeid. Teises peatükis esitatakse empiirilise uuringu metoodika, tutvustatakse ettevõtet ja täpsemalt lõputöö probleemi, on välja toodud empiirilise uuringu eesmärk ja ülesanded ning andmete kogumise ja analüüsimise meetodid. Kolmas peatükk käsitleb uuritava ettevõtte finantsolukorra analüüsi.

Teoreetilises osas analüüsitakse ning refereeritakse antud valdkonnaga seotud mitteperioodilisi-, perioodilisi- ja elektroonilisi eesti- ja ingliskeelseid erialaseid allikaid.

Lõputöö ülesehitus on horisontaalne, kus esmalt esitatakse finantsolukorra hindamise teoreetilised põhimõtted ja siis analüüsitakse ettevõtte finantsolukorda.

1 FINANTSOLUKORRA HINDAMISE TEOREETILINE RAAMISTIK

Finantsolukorra hindamiseks sobib kasutada finantsanalüüsi metoodikat. Finantsanalüüs koostatakse raamatupidamise aruannete põhjal ja see annab põhjaliku ülevaate ettevõtte finantsilisest olukorrast (Tearu & Krumm, 2005, lk 15). Finantsanalüüsi all mõistetakse möödunud aasta ja käesoleva hetke, kui ka tulevikus oodatava finantsilise olukorra hindamist. Eelkõige on finantsanalüüsi vaja juhtkonnale, kes teevad analüüsis saadud andmetega äriotsuseid (Pokk, 21).

1.1 Finantsanalüüsi olemus

Ettevõtete eesmärk on teenida kasumit. Kuid alati kasvavad klientide nõudmised ja konkurents turul ainult suureneb, seepärast peavad ettevõtted aina rohkem tegelema juhtimise arendamisega. Ettevõtluses on üheks olulisemaks juhtimisfunktsiooniks finantsjuhtimine. Finantsjuhtimine ei ole väga vana haru, kuid see on väga vajalik kõikides ettevõtlusega seotud valdkondades. Ilma finantsjuhtimiseta ei saa tänapäeval teha mitte ühtegi äri alates pangandusest lõpetades erinevate teenindus kui ka tootmisettevõtetega (Järve & Veisson, 2003, lk 10).

Finantsjuhtimise põhiline fookus asub rahaliste ressursside kindlustamisel, ning investeringutele ja kasutamistele. Finantsjuhtimise haru näitab rahaliselt allikate moodustamist, nende kasutamist ja tehingute tegemisel väärtuseid (Zeiger, 2012, lk 2).

Finantsanalüüsis on kolm kindlat põhietappi (Tearu & Krumm, 2005, lk 15):

- ettevalmistav etapp ehk eesmärgi sõnastamine. Antud etapis seatakse paika analüüsi eesmärgid. Eesmärgid peavad sõltuma sellest, mille või kelle jaoks antud analüüsi tehakse ning mis küsimused vajavad vastust;
- näitajate arvutamine ja interpreteerimine;
- analüüsi põhjal järelduste tegemine ja ettepanekute formuleerimine.

Finantsanalüüsi eesmärgiks on saada aru, kuidas on täidetud ettevõtte analüüsija poolt pandud nõudeid, kuid ka need on sõltuvad sellest, kelle jaoks on antud analüüs tehtud. Tihti võib olla küsimuseks, kui hästi on ettevõtte oma seatud eesmäärke täitnud, kuid peab arvestama, et neid võib olla mitmesuguseid, aga konkreetselt peaks vaatama vaid kolme (Haldma, Listra, & Mullaste, 2003, lk 7):

- vääruste maksimeerimine,
- riskide minimeerimine,
- likviidsustasakaalu leidmine.

Eelnimetatud kuuluvad fundamentaalsete tegurite hulka. Väärtuse maksimeerimine sõltub tootlusest ja riskidest. Klassikalisteks teguriteks võib nimetada maksud, pankrotikulud, tehingukulud, ebavõrdne turule ligipääs, agentuurikulud, asümmeetriline informatsioon (Kenk, 2012).

1.2 Finantsanalüüsi koostamiseks kasutatavad informatsiooniallikad

Finantsanalüüsi läbiviijal on vaja õigeks analüüsiks koguda informatsiooni erinevates allikatest. Kuid kõige tavalisem analüüs algab juba finantsaruannete uurimisega (Aruste, 2007, lk 12).

Kõige olulisemaks peetakse majandusaasta aruannet, kus kajastub kahesugust informatsiooni (Järve & Veisson, 2003, lk 19). Kuid kui kasutada finantsaruannetest saadavat infot, siis peab see olema tõene, aus, otsekohene ja usaldusväärne ning samuti ka võrreldav (Tikk, 2009, lk 11).

Ettevõtte majandusaasta aruanne koosneb neljast järgnevast osast: tegevusaruanne, raamatupidamise aastaaruanne, audiitori järeldusotsus ja kasumijaotuse aruanne (RPS §15). Kuid kõige tähtsam osa finantsanalüüsi tarbeks on raamatupidamise aastaaruanne. Selle põhiosa koosneb bilansist, kasumiaruandest, rahavoogude aruandest, omakapitali muutuste aruandest ja aruande lisadest (Peterson, 2000, lk 143). Antud aruannete põhjal saab analüüsida ettevõtte hetkeolukorda ja minevikusündmusi ning ka selle abil näha tulevikuprognoose.

Bilansis on näha kõik ettevõttel olev vara ja kohustised kajastatud seotushinnaga, seetõttu ei anna ka bilanss ülevaadet rahakäibe ja rentaablusega seotud majanduslikust olukorrast. Bilanss näitab, kui palju on ettevõttel vara ning millega seda finantseeritakse (Aruste, 2007, lk 23).

Bilanss näitab ettevõtte seisuga teatud aja perioodis, siis kasumiaruanne annab ülevaate kogu aruandeperioodi jooksul (RPS §18). See tähendab, et kasumiaruandes toimub veel täpsem kasumi ja kahjumi iseloomustus (Järve & Veisson, 2003, lk 22).

Kasumiaruanne näitab teatud perioodi vältel kasumeid või kahjumeid (RPS §18). Samuti saab aruandes näha samm sammult, kuidas müügituludest kuluartiklite mahaarvamisel kujuneb puhastulu (Pokk, 21).

Organisatsiooni majandusaasta tulemusi saab arvutada tulude ja kulude vahena. Kui organisatsiooni kulud on suuremad kui tulud, siis on organisatsioon kahjumlik, kuid kui tulud on suuremad kui kulud, siis organisatsioon on kasumlik.

Eestis on lubatud kasutada kahte kasumiaruande skeemi ehk „skeem 1“ ja „skeem 2“, mõlemad skeemid on aga mitmeastmelised (Tikk, 2009, lk 249). Tulud on mõlema skeemi puhul sarnase arvutusviisiga, kuid kulude arvestamine on erinev (Stelmak, 2013, lk 25).

Rahavoogude aruanne on raha või raha ekvivalentide käive. Nii saadakse aru, kust pärineb ettevõtte raha ja kuidas seda kulutatakse. Selle järgi saab aru, kui hästi juhitakse ettevõttes raha, ning selle järgi on võimalik vaadata maksevõimet maksta dividende ja intresse. Lisaks aitab see prognoosida rahalisi sissetulekuid ja väljaminekuid.

Rahavoogude aruanne jagatakse kolmeks osaks :

- rahavood põhitegevusest,
- rahavood investeerimistegevusest,
- rahavood finantseerimistegevusest.

Kasumi põhiallikaks on siiski ettevõtte poolt määratud põhitegevus, mis peaks olema puhaskasumi tekkimist mõjutav tulemus. Rahavood investeerimistegevusest on kõik sisse- ja väljamaksed, mis on seotud ettevõtte finantsinvesteeringute, materiaalse ja immateriaalse varaga. Rahavood finantseerimistegevusest näitavad sissemakseid ja väljamakseid, mis on omakorda seotud laenude ja omakapitaliga (Ilisson, 2004, lk 41-45). Rahavoogude aruanne on eriti oluline investoritele ja laenuandjatele, sest antud aruandes on kõige selgemini näha, kas ettevõttel on piisavalt ressursi raha teenida ja oma kohustusi täita (Stelmak, 2013, lk 26).

Omakapitali muutuste aruanne on raamatupidamisaruanne, mis näitab aruandeperioodi jooksul toimunud muutusi raamatupidamiskohustuslase omakapitalis. Aruandes tuuakse eraldi välja omanike pool tehtud sissemakseid ja väljamakseid omakapitalist, aruandeperioodi kasumi või kahjumi, arvestusmeetodite muutuste mõju ning muud omakapitali kirjeid mõjutanud tehinguid (RPS § 20 lg 1-2).

Need kõik nimetatud aruanded on vajalikud, et koostada terviklikku finantsanalüüsi. Nende suur erinevus seisneb selles, et bilanss on staatiline aruanne, mis näitab vaid hetkeolukorda ja rahavoogude aruanne raha liikumist teatud perioodi jooksul. Lõpuks kajastab kasumiaruanne teatud perioodi majandustulemust. Bilanss ja kasumiaruanne tuleb esitada igal aastal ning see kohustus on kõikidel ettevõtjatel olenemata suurusest. Mikro- ja väikeettevõtted ei pea esitama rahavoogude aruannet ega omakapitali muutuste aruannet.

Raamatupidamise aastaaruandes on samuti ka lisad, kuhu on raamatupidamiskohuslane kohustatud lisama:

- millisest käesoleva seaduse §-s 17 sätestatud raamatupidamistavast lähtuvalt on raamatupidamise aastaaruanne koostatud;
- aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted;
- selgitused põhjaruannete oluliste kirjete ning nende muutumise kohta aruandeperioodil;
- muud olulised asjaolud õige ja õiglase ülevaate andmiseks raamatupidamiskohustuslase finantsseisundist, majandustulemusest ja rahavoogudest.

Need lisad on vajalikud nii ettevõttele endale, audiitorile kui ka vastavatele ametiasutustele. Mida suurem on ettevõtte, seda keerulisemad on aruanded.

1.3 Finantsaruannete horisontaal- ja vertikaalanalüüs

Finantsaruandeid on võimalik mitmeti analüüsida. Töös on kirjeldatud vaid põhilisi meetodeid:

- finantsaruannete horisontaal- ja vertikaalanalüüsi,
- suhtarvude analüüsi.

Horisontaalanalüüsis seatakse rahalised ja protsentuaalsed muutused aruannetes, kus võrreldakse kahe või enama aasta aruandeid, seda on vaja näitajate dünaamika jälgimiseks ehk trendi. Teiste valitud aastate tulemuste muutuseid arvestatakse vaid protsentides valitud baasaastast. Hea ülevaate saamiseks on hea kasutada võimalikult pikka aruannete perioodi (Rünkla, 2003, lk 60) (Aruste, 2007, lk 13). Horisontaalanalüüsi saab teha nii bilansi kui ka kasumiaruande põhjal. Bilansi põhjal tehtud horisontaalanalüüs näitab laenupoliitika võimekust ning saab näha, kas ettevõtte on oma võõrkapitali mahtu suurendanud või vähendanud. Lisaks võimaldab horisontaalanalüüs jälgida käibevara ja põhivara mahtude muutusi antud perioodidel. Horisontaalanalüüs kasumiaruande puhul jälgib tulude ja kulude käitumist eelmiste perioodidega (Kivi, 2007, lk 12).

Aruandluse vertikaalanalüüs, mida nimetatakse ka struktuurianalüüsiks, keskendutakse vaid ühele konkreetsele aruandele ning uuritakse selle erinevaid finantsnäitajate seosesid. Sisuliselt arvutatakse aruande sisemise struktuuri muutuste dünaamikat ja tulemused esitatakse protsentnäitajateks baasnäitaja suhtes. Antud tegevus aitab näha aktiiva- ja passivaartiklite suhtelist tähtsust ja saab aru kasumiaruandes olevate erinevate kululiikide määra müügitulemis kasumi kujunemisel (Rünkla, 2003, lk 60).

Bilansi vertikaalanalüüsi abil on võimalik välja arvutada varade ja finantseerimisallikate struktuuri, uurida dünaamikat ja teha vastavaid võrdlusi. Enamjaolt on normideks tootmisharu ja konkurentide vastavad näitajad. Kasumiaruandes võetakse baasnäitajateks müügitulu ja samuti määratakse üksikute näitajate osakaal sellest (Kivi, 2007, lk 13).

Ettevõtte hindamiseks ei piisa vaid finantsaruannete horisontaal- ja vertikaalanalüüsist. Veelgi põhjalikumalt annab vajaliku informatsiooni rahandussuhtarvude analüüs. Suhtarvude kaudu on võimalik analüüsida maksevõimet, efektiivsust, finantsvõimendust ja tasuvust (Tearu & Krumm, 2005, lk 18) (Ilisson, 2004, lk 65).

1.4 Suhtarvude analüüs

Finantssuhtarvud jagatakse järgmiselt:

- bilansi ja kasumiaruande põhjal koostatud suhtarvud (maksevõime, efektiivsuse ja tasuvuse suhtarvud);
- rahavoogude aruande baasil leitavad rahavoo suhtarvud;
- turuandmetele tuginevad suhtarvud (aktsiate väärtusnäitajad).

Lõputöös käsitletakse ainult bilansi ja kasumiaruande põhjal koostatud suhtarve. Suhtarvude analüüs põhineb absoluutaruande muutmisel suhtarvudeks, seeläbi on võimalik antud analüüsi teostada. Suhtarvude väärtused on varieeruvad nii regiooniti kui ka tegevusvaldkonniti. Suhtarvude analüüsiga saab hinnata ettevõtte finantsseisundit ja seda kasutavad väga paljud investorid ja analüütikud. Andmetega saab võrrelda ettevõtte finantsolukorda teiste ettevõtetega, ning aru saada, kumb ettevõtte on edukam. (Bloomenthal, 2022)

1.4.1 Lühiajalise maksevõime analüüs

Lühiajalise maksevõime analüüsimiseks kasutatakse likviidussuhtarve. Analüüsis saadud arvud näitavad ettevõtte võimet tasuda lühiajalisi nõudeid kreditoritele (Raudsepp, 1999, lk 141). Analüüsi käigus võrreldakse ettevõtte suhtarve eelnevate perioodide näitajatega, majandusharu keskmisega, konkurentide andmetega ja ka ettevõtte endi prognoositud andmetega. Veelgi täpsema ja detailsema analüüsi tegemiseks on soovitatav kasutada viimase 3-5 aasta aruannet (Reinberg, 1999, lk 76).

Ettevõtte on maksevõimeline, kui tal on raha piisavalt rahaks muudetavat vara on kohustiste tähtaegseks kustutamiseks (Tearu & Krumm, 2005, lk 19). Kui ettevõtte on vähe likviidne, siis on

suurem võimalus, et ettevõttel on raskusi kohustusi õigeaegselt täita. Lühiajalisest maksevõimest on enamasti huvitatud lühiajalised võlausaldajad (Peterson, 2000, lk 122).

Lühiajalise maksevõime analüüs näitab, kas ettevõttel on oma kohustiste täitmiseks vaja minevat raha ja rahaks muudetavat vara. Antud analüüsi tehakse alati bilansi andmetel ja seetõttu kirjeldatakse olukorda bilansi koostamise hetkel (Tearu & Krumm, 2005, lk 19).

Enim levinud lühiajalise maksevõime hindamiseks kasutatakse **lühiajalise võlgnevuse kattekordajat** ehk maksevõime taset (Peterson, 2000, lk 118).

$$\text{Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja} = \frac{\text{käibevara}}{\text{lühiajalised kohustised}} \quad (1)$$

Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja valemis võrreldakse käibevara üldsummat lühiajaliste kohustistega. Kui ettevõtte maksevõime on madal, siis võib tekkida raskusi lühiajaliste võlgade tasumisega, samas kui kattekordaja on liiga kõrge, siis on raha kasutatud ebaefektiivselt (Raudsepp, 1999, lk 142).

Valemi suhtes on välja kujunenud üldised hindamiskriteeriumid (Tearu & Krumm, 2005, lk 17):

- $K \geq 1,6$ hea maksevõime,
- 1,2– 1,59 rahuldav,
- 0,9– 1,19 mitterahuldav,
- $K < 0,9$ nõrk.

Kui leitud suhtarv on madal, siis näitab see tavaliselt, et mõnda liiki käibevara on liiga vähe või on võlgnevus suur. Kui tegemist on liiga kõrge näitajaga, siis ettevõtte investeerib liiga palju käibevarasse või on ettevõttel raske saada lühiajalist laenu (Alver & Reinberg, 2002, lk 144).

Teiseks oluliseks näitajaks on **likviidsuskordaja** ehk happetest. Antud kordaja hindab likviidsust kitsamalt ja näitab, milline on ettevõtte võime täita lühiajalisi kohustisi, kasutades selleks vaid likviidsemaid käibevahendeid. Tavaliselt on likviidsete varade hulgas sularaha, kiirelt realiseeritavad väärtpaberid ja jooksvad saadaolevad võlad (Rünkla, 2003, lk 64-65).

$$\text{Likviidsuskordaja} = \frac{\text{Käibevarad} - \text{Varud}}{\text{Lühiajalised kohustised}} \quad (2)$$

Antud näitajatega saab näha, kui kiirelt käibitavat käibevara iga lühiajalise kohustise kohta. Siiski on oluline, et likviidsete varade hulka loetakse käibevarad, kust on maha lahutatud tootmisvarud (Peterson, 2000, lk 119). Likviidsuskordajat interpreteeritakse järgnevalt (Tearu & Krumm, 2005, lk 20):

- $K > 0,9$ hea,
- $0,6 - 0,89$ rahuldav,
- $0,3 - 0,59$ mitterahuldav,
- $K < 0,3$ nõrk.

Maksevalmiduse kordaja näitab, kui palju lühiajalistest kohustistest on kaetud kõrglikviidse varaga, ehk kui suure osa lühiajalistest kohustitest on ettevõtte suuteline tasuma koheselt, kuid antud lahendus näitab kõige kitsamalt likviidsust (Alver & Reinberg, 2002, lk 146). Arvutades ettevõtte rahaliste vahendite taset, siis tuleb võtta aluseks ettevõtte kõige likviidsem käibevara, mis on raha ja väärtpaberid (Tearu & Krumm, 2005, lk 20). Maksevalmiduse kordaja valem on järgmine (Kõomägi, 2006, lk 124):

$$\text{Maksevalmiduse kordaja} = \frac{\text{raha ja likviidsed väärtpaberid}}{\text{lühiajalised kohustised}} \quad (3)$$

Näitaja minimaalne piir on suhteline ja sõltub konkreetsest ettevõttest ja tegevusvaldkonnast, kuid enamasti on väärtus $0,1 - 0,2$ vahel (Tearu & Krumm, 2005, lk 20). Ettevõtte suund peaks olema selline, et raha on investeeritud otstarbekalt ja vaba raha kui ka pangakontodel olevad summad on minimaalsed (Alver & Reinberg, 2002, lk 147).

Viimane ja väga oluline lühiajalise maksevõime näitaja on **puhaskäibekapital** ehk töökapital, antud näitajal on pistmist ainult rahaliselt väljendatud näitajaga. Puhaskäibekapital näitab investeringuid käibekapitali (Kivi, 2007, lk 17).

$$\text{Puhaskäibekapital} = \text{käibevara} - \text{lühiajalised kohustised} \quad (4)$$

Antud valemis saadud näitajad näitavad seda, et mida suurem on puhaskäibekapital, seda suurem on ettevõtte likviidsus (Kivi, 2007, lk 17).

1.4.2 Finantsvõimenduse ehk võõrkapitali kasutamise analüüs

Finantsvõimenduse ehk võõrkapitali analüüsimisel tuleb vaadata, millist osakaalu teatud finantseerimisallikas kogumahust moodustab. Enamjaolt näitab kapitali struktuur, et missuguseid allikaid kasutatakse oma tegevuse finantseerimisel. Kuid analüüs näitab bilansi passiva struktuuri ning proportsiooni enda-ja võõrkapitali vahel. Finantsvõimendust saab analüüsida ka suhtarvude kaudu (Zeiger, 2012, lk 30).

Võlakordaja on üks finantsvõimenduse suhtarvudeks ja selle leidmiseks kasutatakse järgmist valemit (Peterson, 2000, lk 127):

$$\text{Võlakordaja} = \frac{\text{koguvõlgnevus}}{\text{koguvara}} \quad (5)$$

Antud valemiga saab leida üldist võlasuhet, mida madalam on üldine võlasuhe, seejärel on ka ettevõtte finantsvõimendus, oodatav tulu ja risk väiksemad (Reinberg, 1999, lk 82). Antud valemist saadud tulemust väljendatakse protsentuaalselt (Tearu & Krumm, 2005, lk 25) ja see näitab suhteliselt selgelt, kui palju on kasutatud võõrkapitali. Võlakordaja soovituslik ülempiir on 60%-70% (Kõomägi, 2006, lk 125).

Finantsvõimendust määrab ka **omakapitali võlasiduvus** ehk teisisõnu võlgade kattekordaja (Reinberg, 1999, lk 82).

$$\text{Omakapitali võlasiduvus} = \frac{\text{kohustised}}{\text{omakapital}} \quad (6)$$

Olukorras, kus võõrkapital võrreldes omakapitaliga suureneb, siis antud ettevõtte finantsseisund muutub ebakindlaks ja kreditoril on suurem risk raha kaotada. Juhul kui võlakordaja ületab teatud väärtuse, siis on väga keeruline saada ettevõttel laenu isegi väga kõrge intressimäära juures (Alver & Reinberg, 2002, lk 150). Antud valemi vastus tuleb protsentuaalsel kujul, ning mida suurem on protsent, seda suurem on võimalus, et laenuandjad ei saa oma laenatud raha sealt tagasi.

Väga oluliseks näitajaks on veel finantsvõimenduse kordaja ehk teisisõnu **omakapitali kordaja**, seda saab arvutada järgmise valemiga (Pöld, 2014):

$$\text{Finantsvõimenduse kordaja} = \frac{\text{vara (keskmine)}}{\text{omakapitali (keskmine)}} \quad (7)$$

Antud valemiga saab arvutada finantsvõimenduse kordajat ja see näitab, mitu korda ettevõtte varad ületavad omakapitali. Näitaja iseloomustab selgelt ettevõtte finantsjuhtimise oskusi ehk kui hästi on ettevõtte omanikud võõrkapitali võimalusi kasutanud (Kõomägi, 2006, lk 126).

Kapitaliseerituse kordaja näitab ettevõtte pikaajaliste kohustiste osakaalu ettevõtte kapitalis (Tearu & Krumm, 2005, lk 25).

$$\text{Kapitaliseerituse kordaja} = \frac{\text{Pikaajaline võlgnevus}}{\text{Pikaajaline võlgnevus} + \text{omakapital}} \quad (8)$$

Kapitaliseerituse hindamiseks kõik mis on jäänud alla 0.5, on väga hea. Kuid kindlasti on oluline vaadata suhet ettevõtte mineviku ja valdkonna kontekstis. Ettevõtted, mis omavad palju varasid erinevates harudes on tavaline, et võlg on palju suurem kui omakapital (Srivastav, 2015).

Kui laenude osakaal ettevõttes on suur, siis tuleb vaadata ka **intressikulude kattekordajat**. Selle arvutusega on võimalik iseloomustada ettevõtte võimet maksta intressikulud ärikasumi arvelt. Intressikulude katekordaja leidmiseks tuleb kasutada järgmist valemit (Rünkla, 2003, lk 66):

$$\text{Intressikulude kattekordaja} = \frac{\text{ärikasum (enne intresse ja makse)}}{\text{intressid}} \quad (9)$$

Kuid antud valemis ei ole lõplik kasum, vaid enne intresse ja makse arvatud kasum. Antud juhul kuulub intressikulu maksmisele enne kui hakatakse maha arvama kasumit (Rünkla, 2003, lk 66). Mida väiksem on antud valemi kattekordaja, siis seda suurem on võimalus, et ettevõttel puudub võimalus oma võlga teenindada (Rist & Pizzica, 2015, lk 51). Intressikulude kattekordaja peaks olema nii kõrge kui võimalik ning see ei tohiks langeda madalamale kui 3,0 (Alver & Reinberg, 2002, lk 151).

1.4.3 Varade kasutamise efektiivsuse analüüs

Efektiivsussuhtarvude ehk varade efektiivsuse analüüs võimaldab näha, kui efektiivselt on kasutanud ettevõtte oma varasid müügitulu jaoks. Efektiivsuse analüüsis saab infot varade kohta terviklikult ja ka liikide lõikes. Varade kasutamise võimekust ja tulemuslikkust iseloomustavad käibekordajad, nende leidmiseks peab võrdlema müügitulu vara maksumusega (Tearu & Krumm, 2005, lk 22).

Varade terviklikku kasutamist iseloomustab **koguvara käibekordaja** ehk varade tootlus, mis eelkõige näitab kauba ja tootmisvarade kasutamise efektiivsust. Käibekordaja hindab samuti, mitmel korral antud perioodi jooksul teevad ettevõtte aktivad ringkäiku ning kui edukas on olnud ettevõtte läbimüük iga investeeritud euro kohta (Stelmak, 2013, lk 50).

Antud analüüsis aitab tulemuste leidmiseks järgmine valem (Peterson, 2000, lk 125):

$$\text{Koguvara käibekordaja} = \frac{\text{müügikäive}}{\text{varad (keskmise)}} \quad (10)$$

Mida suurem on antud suhtarvude näitaja, seda efektiivsem on varade kasutamine (Kõomägi, 2006, lk 114).

Põhivara tootluse valem on järgmine (Kõomägi, 2006, lk 25);

$$\text{Põhivara käibekordaja} = \frac{\text{müügikäive}}{\text{põhivarade maksumus (keskmise)}} \quad (11)$$

Kuid antud näitaja kujunemisel on mitmed erinevad tegurid osutunud väga tähtsaks (Tearu & Krumm, 2005, lk 23):

- põhivara kasutamise intensiivsus,
- amortisatsiooni arvutamise meetod,
- põhivarade vanus,

- investeeringute ulatus.

Antud valemi kasutamine näitab, mitu käibe rahaühikut tootis üks põhivara all olev rahaühik (Kõomägi, 2006, lk 115).

Kolmandaks varade efektiivsuse näitajaks on **käibevarade käibekordaja**. Antud valemiga saab näha, kuidas on ettevõtte suutlikkus müüa oma käibevara (Peterson, 2000, lk 126);

$$\text{Käibevarade käibekordaja} = \frac{\text{müügitulu}}{\text{käibevara keskmine väärtus}} \quad (12)$$

Valemiga saadud näitajate väärtused erinevad ettevõtete ja harude lõikes, samuti normatiivne väärtus puudub. Kui aasta aastasse käibevarade kordaja suureneb, siis on ettevõtte proovinud muuta oma poliitika järjepidevaks parandamiseks inventari-, laekumata sularaha ja muude käibevarade haldamisel. Kui antud valemi tulemist selgub, et väärtus väheneb, siis see viitab kasvavatele rahalistele vajadustele (Stelmak, 2013, lk 148).

Debitoorse võlgnevuse käibesageduse järgi saab näha, mitu korda toimub lühiajaliste võlgnevuste tasumine teatud aruandeperioodil (Bõtskova & Teearu, 1997, lk 20).

Debitoorse võlgnevuse käibesageduse valem on järgmine:

$$\text{Debitoorse võlgnevuse käibesagedus} = \frac{\text{Müügitulu}}{\text{Debitoorne võlgnevus (keskmine)} - \text{Käibemaks}} \quad (13)$$

Efektiivsetel ettevõtetel on saadaolevate arvete käibekordaja kõrgem, kuid ebaefektiivsetel ettevõttele madalam. Antud valemit saab kasutada sama tööstusharu ettevõtete võrdlemiseks, et hinnata, kuidas on olukord võrreldes konkurentidega. Kõrge näitaja võib viidata sellele, et ettevõtte kliendid on kohusetundlikud ja tasuvad oma võlad võimalikult kiiresti, kuid madal näitaja võib olla märk ebatõhusast võlanõudmisest, ebapädevast krediidipoliitikast (Murphy, 2022).

Debitoorse võlgnevuse käibevälte arvutamisel näeb käibekiirust päevades, ehk näitaja arvutamisel on võimalik kindlaks teha kliendile kehtestatud maksetähtaegu ehk nõuete laekumise aega päevades (Tearu & Krumm, 2005, lk 23).

$$\text{Debitoorse võlgnevuse käibevälde} = \frac{360}{\text{Debitoorse võlgnevuse käibesagedus}} \quad (14)$$

Lühiajaliste kohustiste käibesageduse arvutamisel saab leida lühiajaliste kohustiste tasumist teatud aruandeperioodil (Aruste, 2007, lk 36).

$$\text{Lühiajaliste kohustiste käibesagedus} = \frac{\text{Müügitulu}}{\text{Kreditoorne võlgnevus (keskmine)}} \quad (15)$$

Lühiajaliste kohustiste käibevälte abiga on võimalik näha, milline on kreditoorse võlgnevuse tasumise aeg päevades (Tearu & Krumm, 2005, lk 19). Mida kauem saab ettevõtte võõrast raha intressivabalt enda käes hoida, seda parem, kuid kreditori poolt antud maksetähtaegu ei tohi ületada.

$$\text{Lühiajaliste kohustiste käibevälde} = \frac{360}{\text{Lühiajaliste kohustiste käibesagedus}} \quad (16)$$

Varude käibesagedusega saab hinnata seda, kui mitu korda on suutnud ettevõtte oma varud keskmiselt maha müüa (Bõtškova & Tearu, 1997, lk 20).

$$\text{Varude käibesagedus} = \frac{\text{Müügitulu}}{\text{Varude keskmine maksumus}} \quad (17)$$

Varude käibesagedus on hea näitaja selle kohta, kuidas ettevõtte oma varusid käsitleb. Kui investor või muu ettevõttest huvi tundev inimene soovib kontrollida, kui hästi ettevõtte oma varusid haldab, siis tuleb tal vaadata milline on ettevõtte varude käibesagedus. Kui varude käibesagedus on kõrge, siis on laoseisudega saadud hästi hakkama. Kuid kui käibesagedus on madal, siis ettevõtte tooteid ei müüda. Selle tulemusena muutuvad laoseisud aeglaseks ja toob kaasa suuremad laokulud ning väiksema kasumi (Mukhopadhyay, 2022).

Varude käibevälde arvutamisel näeb varude käibekiirust päevades (Bõtškova & Tearu, 1997, lk 20). Antud valemi järgi saab näha, kui kaua aega kulub ettevõtte laoseisu maha müümiseks.

$$\text{Varude käibevälde} = \frac{360}{\text{Varude käibekordaja}} \quad (18)$$

Ettevõtte käibevara investeerimispoliitikat on võimalik hinnata, kui leides **ettevõtte talitustsükli** ja raha konversioonitsükli pikkused. Talitustsükkel näitab aega alates materjalide soetamisest ja kuni raha laekumiseni kliendilt (Tearu & Krumm, 2005, lk 127).

$$\text{Ettevõtte talitustsükkel} = \text{varude käibevälde} + \text{raha laekumise välde} \quad (19)$$

Raha konversioonitsükli arvutusel on võimalik analüüsida ettevõtte likviidustaset. Antud valemiga saab mõõta ajavahemikku, mis kulub raha väljamaksetest kuni müüdud toote eest tulu saamiseni (Karu, 2000, lk 64). Valemiga on võimalik näha, kui palju aega on vaja ettevõttel oma varude müümiseks ja palju kulub aega raha laekumiseks, ning kui palju on aega arvete tasumiseks. Mida väiksem on raha konversioonitsükkel seda tervem on ettevõtte. Kui ettevõtte konversioon on liialt suur, siis võib olla ettevõttel tasumata võlgnevusi, liiga palju laoseisu või maksab ettevõtte liiga kiiresti oma arved (Hayes, 2022).

$$\text{Raha konversioonitsükk} = \text{varude käibevälde} + \text{raha laekumise välde} - \text{kreditoorse võlgnevuse käibevälde} \quad (20)$$

Alljärgnevas peatükis tuuakse välja tasuvuse analüüsimise põhimõtted.

1.4.4 Tasuvuse ehk rentaablu analüüs

Suures plaanis ja pikemas perspektiivis on ettevõtte finantsvõimenduse määramisel väga tähtis osa kasumil ja rentaablusel. Rentaablu suhtarvud näitavad ettevõtte efektiivsust teenida kasumit ning seda, kas kasumi suurus õigustab ennast ettevõtte suurusega. Selle abil on võimalik näha, millised tegurid olid kasumi kujundamisel mänginud olulist rolli (Aruste, 2007, lk 43). Rentaablu näitajad on enamasti väljendatud protsentuaalselt (Tearu & Krumm, 2005, lk 27).

Müügitulu puhasrentaablus on kõige rohkem kasutatav rentaablusnäitaja, mis näitab ettevõtte puhaskasumi tähtsust müügitulust. Selle abil on võimalik näha ettevõtte hinnakujundust, kulude struktuuri ja tootmise efektiivsust (Reinberg, 1999, lk 83).

$$\text{Müügitulu puhasrentaablus} = \frac{\text{puhaskasum}}{\text{müügitulu}} * 100 \quad (21)$$

Varade puhasrentaablus välja arvutamisel on võimalik näha varadesse investeeritud raha tasuvust, selle arvutusega saab teada, mitu eurot kasumit on saadud iga varasse paigutatud euro kohta (Kõomägi, 2006, lk 126-127).

$$\text{Varade puhasrentaablus (ROA)} = \frac{\text{puhaskasum}}{\text{varad (keskmine maksumus)}} * 100 \quad (22)$$

Seda näitajat saab pidada ettevõtte kriitiliseks näitajaks. Heaks näitajaks loetakse seda, kui ettevõtte koguvara puhasrentaablus kapitali kaalutud keskmine hind (Zeiger, 2012, lk 29). Antud valemiga saab kindlaks teha, kas ettevõtte kasutab varasid kasumi teenimiseks tõhusalt. Kui varade puhasrentaablus on üle 5%, siis on see üldiselt hea. Kuid kui ROA ületab 20% on see suurepärane (Hargrave, 2022).

Kõige olulisem kasumitootluse näitaja on **omakapitali puhasrentaablus**. See näitab aktsionäride investeringute tasuvust ja võimaldab otsustada ettevõtte juhtimise üle (Kõomägi, 2006, lk 128). Omakapitali arvutamisel kasutatakse järgmist valemit (Tearu & Krumm, 2005, lk 29):

$$\text{Omakapitali puhasrentaablus (ROE)} = \frac{\text{puhaskasum}}{\text{omakapital}} \quad (23)$$

Omakapitali puhasrentaablust väljendatakse protsentides. Hea ROE on vahemikus 15-20%, kuid suurepärane oleks saada 40% (Cook, 2021).

Emiteeritud eelisaktsiate puhul tuleb teha omakapitali rentabluse leidmiseks lahutada puhaskasumist eelisaktsiate dividendid ning omakapitalist eelisaktsiate nimiväärtus (Tearu & Krumm, 2005, lk 29).

$$\text{ROE} = \text{puhaskasum} - \frac{\text{eelisaktsiate dividendid}}{\text{omakapital-eelisaktsiate nimiväärtus}} \quad (24)$$

Omakapitali rentabluse peaks olema võimalikult suur, sest seda suurem on ettevõtte tulemuslikkus ja samuti on ka suurem kasum omanike jaoks. Liiga kõrge näitaja puhul kasutab ettevõtte väga palju võõrkapitali ning see on üsna riskantne (Ilisson, 2004, lk 156).

2 EMPIIRILISE UURINGU METOODIKA

Lõputöö uurimisobjektiks on Eestis tegutsev hulgikaubandusettevõtte GKR TRADE OÜ. Ettevõtte on asutatud 2012. aastal Tallinnas. Põhitegevusalasid on neil kolm vastavalt Eesti Majanduse Tegevusalade Klassifikaatorile (EMTAK) järgi: kood 46341 (alkoholijookide hulgimüük), 46342 (Muude jookide hulgimüük), 46391 (Toidukaupade, jookide ja tubakatoodete spetsialiseerimata hulgimüük). Ettevõtte on tegutsenud juba 10 aastat ja 5 kuud.

GKR TRADE OÜ on viimaste aastate jooksul kasvatanud käivet väga kiiresti ja väga suurelt. Turg sellel ajal ei ole olnud stabiilne. Majanduslikult on viimased aastad olnud väga ebastabiilsed, kuna Covid-19 kriisi ajal pidid paljud ettevõtted kiiresti oma tegevused ümber planeerima ning need, kes sellega hiljaks jäid, pidid koondama palju töökohti. Hetkel on väga aktuaalne teema inflatsioon, mis on tekitanud väga kõrge palgaootuse töötajate poolt, omahinna kasvu seoses kulude kasvamisega. Finantsanalüüs annaks väga hea ülevaate sellest, kuidas viimased aastad on mõjutanud ettevõtlust antud valdkonnas.

Empiirilise uuringu eesmärk on analüüsida GKR TRADE OÜ finantsolukorda aastatel 2019-2021, et hinnata ettevõtte finantsilist toimetulekut muutunud majandustingimustes.

Empiirilise uuringu eesmärgi saavutamiseks on püstitatud järgnevad uurimisülesanded:

- koostada metoodika empiirilise uuringu läbiviimiseks;
- analüüsida GKR TRADE OÜ finantsolukorda aastatel 2019-2021, võttes aluseks majandusaasta aruanded;
- analüüsi tulemuste põhjal teha järeldused ettevõtte finantsolukorra kohta ja hinnata GKR Trade OÜ finantsilist toimetulekut muutunud majandustingimustes.

Uuringu läbiviimiseks kasutatakse kvantitatiivset ja deduktiivset lähenemismeetodit. Kvantitatiivne meetod on sobilik viis, kuna andmed väljendatakse arvandmetes. (Hirsjärvi, Remes, Sajavaara, 2004, lk 130). Seda iseloomustab loogiline ja kriitiline lähenemine ning samuti kontrollitud mõõtmine (Grauri & Gronhaug, 2004, lk 98). Meetodi valikul lähtutakse töö eesmärgist ja vastavast kirjandusest. Järelduste tegemiseks on Grauri & Gronhaug järgi mõistlik kasutada deduktsiooni ehk järeldusi tehakse ratsionaalse ja loogilise arutlusega (Grauri & Gronhaug, 2004, lk 25). Järelduste jaoks on tarvis koguda fakte ja seeläbi toimub hüpoteetiliste seoste kinnitamine või ümberlükkamine (Grauri & Gronhaug, 2004, lk 26).

Andmete kogumiseks kasutatakse struktureeritud dokumendivaatlust. Antud meetodi suureks eeliseks on saada informatsiooni ja otsest teavet organisatsiooni eelnevate aastate finantsolukorra

kohta. Lõputöös analüüsitakse majandusaasta aruandeid 2019-2021 ning kasutatakse valdavalt bilanssi, kasumiaruannet ja aruannete lisasid. Antud aastad on valitud põhjusega, kuna viimased kolm aastat on olnud majanduslikult väga ebastabiilsed ja keerulised, seepärast analüüsitakse GKR TRADE osaühingut, et selgitada välja, milline on finantsiline toimetulek muutunud majandustingimustes.

Andmete analüüsimisel kasutatakse finantsaruannete vertikaal- ja horisontaalanalüüsi ning suhtarvude analüüsi. „*Horisontaalanalüüsil võrreldakse erinevate aastate näitajate rahalisi ja/või protsentuaalseid muutusi baasaasta näitajate suhtes ehk periooditi aset leidvaid muutusi*“ (Kõomägi, 2006, lk 112). „*Vertikaalanalüüsil võrreldakse ühte antud aasta näitajat baasiga samast aastast ehk vaadeldakse erinevate komponentide omavahelisi suhtelisi osatähtsusi*“ (Kõomägi, 2006, lk 112). Suhtarvu analüüsis on võimalik analüüsida kaht või enam väärtust, ning neid saab kasutada edaspidi võrdlusteks (Alver & Reinberg, 2002, lk 306). Analüüsi käigus võrreldakse omavahel erinevaid aastaid ning ka saadud tulemusi kirjanduses toodud kriteeriumitega. Antud analüüsi eesmärgiks on esitleda analüüsides saadud informatsiooni sellisel kujul, et see aitaks lahendada uurimisprobleemi. Analüüsis saadud tulemused tuuakse välja diagrammide ja MS Excel programmis saadud arvutuste kujul.

3 GKR TRADE OÜ FINANTSOLUKORRA ANALÜÜS

Ettevõtte finantsolukorra analüüsimist alustatakse finantsaruannete horisontaal- ja vertikaalanalüüsiga. Analüüsist saab näha, kui suure osa üldkogumist moodustasid erinevad kirjed nii bilansis kui kasumiaruandes ning milline oli kirjete dünaamika aasta jooksul.

3.1 GKR TRADE OÜ finantsaruannete horisontaal- ja vertikaalanalüüs

Bilansi horisontaalanalüüsis (vt LISA 3) on näha, et kõik bilansi kirjed on viimase 3 aasta lõikes suurenenud. Raha on viimase kolme aastaga suurenenud 260%, mis on väga märkimisväärne tõus. See on samas väga turvaline valik, kuna summa on üsna suur, siis sellega saab katta erakorralisi kulusid kuid ka kasutada investeerimiseks. Nõuded ja ettemaksed on muutunud 28%, kuid ka see on väga hea tulemus. Ettevõtte on kasvatanud varude hulka 24% võrra kolme aasta jooksul, kuna ettevõtte on väga kiiresti arenev, siis tegemist on väga mõistliku käitumisega. Ettevõttel on toimunud väga suur muutus „*Nõuded ja ettemaksed*“ kirjetes. Nimelt seal on toimunud muutus 627% võrra, ehk kuna kirje asub aktivas, siis tegu on ostjate tasumata arvatega, maksude ettemaksetega, ettemaksed hankijatele ja teenuste ettemaksed. Materiaalsed põhivarad on kolme viimase aastaga vähenenud 89%, mis on antud ettevõttele üsna kasulik, kuna iga põhivara amortiseerub ja mida rohkem on põhivara, seda suurem summa kulub iga aastasel amortisatsioonile. Laenukohustised on vähenenud väga suurel hulgal, lausa 93% ja seda viimase kolme aasta jooksul. Tegemist on väga hea näitajaga, ehk tegelikult ettevõtte on oma laenusummast võimalikult kiiresti proovinud lahti saada. Võlad ja ettemaksed on muutunud 42% võrra ehk 419 001€. Antud kirje kuulub passivasse ja tegemist on ostjate ettemaksed, võlad hankijale, maksuvõlad ja võlad töötajatele. Viimase 3 aasta jooksul on tasutud kõik pikaajalised laenukohustused ja need on muutunud 100%. Omakapitali nimiväärtus ja kohustuslik reservkapital pole viimaste aastatega muutnud ja on jäänud samaks. Aruandeaasta kasum on tõusnud 157% ehk 2021. aasta kasum on 400 948 €.

Bilansi vertikaalanalüüsis (vt LISA 5) saab näha, kui suure protsentuaalse osakaaluga oli iga kirje bilansi üldsummast.

Ettevõttel on näha, et igas kirjes on toimunud siiski muutused, mõnes on need suuremad ja mõningates kirjetes on need väiksemad. Kuid kuna ettevõtte on oma äri ka kasvatanud, siis see on normaalne, kui osakaalud on muutunud. 2019. aastal oli raha osakaal 11,36% ehk 165 744€ kuid 2021. aastal oli antud kirje osakaal 25,56%, mis on tõusnud enam kui poole võrra. Nõuete ja

ettemaksete osatähtsus on vähenenud, kui rahaliselt on väärtus tõusnud. Samuti on ka varude osakaal protsentuaalselt vähenenud 6,11% viimase kolme aasta jooksul, kuid rahaliselt on ta suurenenud 92 018 € võrra. Nõuete ja ettemaksete osakaal on tõusnud 3,63% (2019) 17,50% (2021), ehk tegemist on märgatava muutusega. Materiaalsete põhivarade osakaal on vähenenud märgatavalt ja 2021. aastal on see alla 1%, kui 2019. aastal oli osakaal veel 14,02%. Laenukohustiste osakaal on muutunud samuti: 2019. aastal ei olnud selle osakaal suur vaid 4,57%, siis 2021. aastal on antud kirje osakaal vaid 0,21%. Võlad ja ettemaksed on jäänud osakaalu poolest üsna samaks, antud protsentuaalne osakaal on aastate lõikes üsna pisike. 2019. aastal oli kirje osakaal 68,66%, siis 2021. aastal oli see 60,77%. Antud juhul on see hea, kui antud kirje osakaal iga aastaga väheneb. Omakapitali nimiväärtus ja kohustuslik reservkapital pole viimase kolme aasta jooksul muutunud ja seetõttu on nende kirjete osakaal ülimalt väike. Aruandeaasta kasum on teinud muutuse osakaalus, kui 2019. aastal oli kasumi osakaal 10,68%, siis 2021. aastal oli see 17,15%. Muutus on 6,47 protsendipunkti, mis on kasumi osakaaluna väga hea tulemus.

Kasumiaruande horisontaalanalüüsis (vt LISA 4) on kõik vajalikud kirjed paranenud nii nagu peaks ja kõik kirjed, mis peaksid olema langenud, on ka seda teinud. Müügitulu on tõusnud 2019. aastast ja 2021. aastal on see lausa 5 323 622 €, ehk tõus on olnud 1 476 340 € viimase 3 aastaga. Samuti on tõusnud muud äritulud, kuid selle mõju müügituluga on väga väike. Kaubad, toore, materjal ja teenused on samuti teinud tõusu 29%, kuid see on väga loomulik kui müügitulu ka tõuseb. Tegevuskulud on tõusnud 104% viimaste aastate jooksul, mis on väga suur tõus. Samuti on tõusnud tööjõukulud lausa 70%, kuna ettevõtte kasvab väga kiiresti, siis on loomulik, et on vaja juurde võtta lisatööjõudu. Põhivarade kulum ja väärtuse langus on viimaste aastate jooksul olnud 51%. 2019. aastal oli antud kirje 33 065 €, kuid nüüd on see vaid 16 183 €. Muud ärikulud on teinud ka märgatava protsentuaalse tõusu 275%, kuid summas on see võrreldes müügikäibega väga väike. Ettevõtluses kõige olulisem on ärikasum ja see on tõusnud 94%, mis on väga muljetavaldav tulemus. 2021. aasta ärikasum oli 425 109 €, mis on 2019. aasta ärikasumist 205 735 € võrra suurem. Kuna ettevõtte on välja andud laene, siis intressitulud on toonud ettevõttele väga hea summa. Intressitulude kasv on olnud 873%. See protsent on juba sellepärast nii suur, et kuna ettevõtte ei ole varasemalt sellega tegelenud ja kuna nüüd andis ta välja oma esimesed suuremad laenud ja on teeninud sellega ka korraliku intressi. Samuti on GKR TRADE pidanud tasuma intressi, kuid see on läbi aastate vähenenud ja seda 92%, mis näitab, et ettevõtte on oma laenukoormust vähendanud.

Kasumiaruande vertikaalanalüüsist (vt LISA 6) on näha, kui suur on kasumiaruannete kirjete osakaal aastate lõikes. Muud äritulud võrreldes müügituluga on väga väike osakaal. Nimelt antud aastatel on osakaal vaid 0,02%, mis pole oluline. Kaubad, toore, materjal ja teenused osakaal on

langenud võrreldes 2019. aastaga. 2019. aastal oli antud kirje osakaal 83,58%, siis 2021. aastal on osakaal teinud väikese languse ja nüüd on osakaal müügitulust 77,97%. Mitmesugused tegevuskulud on tõusnud viimase kolme aastaga 2,75%. Tööjõukulud on kaasas käinud müügitulu kasvuga ja väga suurt osakaalude erinevust siin märgata ei ole. Viimase kolme aastaga on muutnud osatähtsus vaid 0,9 protsendipunkti. Põhivarade kulum ja väärtuse langus on osakaaluliselt langenud. Antud kirje osatähtsus ei ole kunagi olnud ettevõtte väga suur, kuid 2021. aastal on see vaid 0,30% müügitulust. Samuti on muud ärikulud väga väikese osakaaluga olnud kogu antud perioodil. Nimelt on toimunud muutus tõusvas joones, kuid kui vaadata, kui suurt osakaalu antud kirje mängib seoses müügituluga, siis 2019. aastal oli see 0,13% ja 2021 on selleks 0,35%. Ärikasum on tõusnud viimase kolme aastaga. 2019. aastal oli ärikasumi osakaal 5,70%, kuid 2021. aastal oli osakaal juba 7,99%, see tähendab, et ärikasum on tõusnud viimaste aastatega 2,29 protsendipunkti. Kuna ettevõtte on hakanud raha välja laenama, siis on hakanud sellest teenima ka intressitulu. Intressitulu on tõusnud märgatavalt, kuid mitte mõjutavalt. 2019. aastal oli intressitulude osakaal 0,04%, siis 2021. aastal on selleks 0,25%. Intressikulud on viidud viimaste aastatega väga madalale ja selle kirje osakaal on väga väike. Aruandeaasta kasum on teinud tõusu, kuid see ka sõltub, kui suur on müügitulu. 2019. aastal oli kasum 4,05%, siis 2021. aastal on see juba 7,53%. Tegemist on olnud 3,48 protsendipunktilise osakaalu tõusuga.

3.2 GKR TRADE OÜ finantssuhtarvude analüüs

Finantssuhtarvude analüüs aitab hinnata ettevõtte üldist finantsseisundit ja see aitab muuta finantsaruandeid paremini loetavaks. Suhtarvude analüüs näitab ettevõtte kohta teavet, mida on tarvis juhtkonnale, omanikele, võlausaldajatele kui ka teistele ettevõttest huvi tundvatele isikutele. GKR TRADE OÜ finantssuhtarvude analüüsis on kasutatud ettevõtte finantsnäitajaid aastatel 2019-2021. Andmed pärinevad ettevõtte majandusaasta aruannetest.

3.2.1 Lühiajalise maksevõime analüüs

Ettevõtte lühiajalise maksevõime analüüsis on meil võimalik näha, kuidas ja kas GKR TRADE OÜ suudab tasuda oma lühiajalisi kohustisi. Tabelis 1 on esitatud lühiajalise võlgnevuse kattekordajad uuritavatel aastatel.

Tabel 1. GKR TRADE OÜ lühiajalise võlgnevuse kattekordaja aastatel 2019-2021

Aasta	2019	2020	2021
Käibevara (€)	1201271	1470159	1906455
Lühiajalised kohustised (€)	1068303	1085102	1425559
Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja	1,12	1,35	1,34

Ettevõtte on hea maksevõime, kui lühiajalise võlgnevuse kattekordaja on suurem kui 1.6. 2019. aastal oli ettevõtte lühiajaliste võlgnevuste kattekordaja 1,12, mis tähendab et tegemist on mitterahuldava tulemusega. Kuna ettevõtte on väga kiirelt kasvanud, siis järgnevatel aastatel on antud näitaja ka paranenud. 2020. ja 2021. aastal on antud näitaja väga sarnane, ning antud näitaja on viidud rahuldava tulemuseni. 2019. aastal võis olla mitterahuldava tulemuse põhjus Covid-19 kriis, kus ettevõtte pidi tegema kiiresti muutuseid oma senises toimivas keskkonnas. Käibevaredest on kõige suurema muutuse teinud „raha“, kus muutus oli 260%. „Nõuded ja ettemaksed“ ja „varud“ olid teinud tunduvalt väiksema muutuse, kuid siiski kasvanud.

Tabelis 2 on toodud välja ettevõtte likviidsuskordajad aastatel 2019-2021. Antud näitaja iseloomustab ettevõtte kiireloomulist maksevõimet.

Tabel 2. GKR TRADE OÜ likviidsuskordaja aastatel 2019-2021

Aasta	2019	2020	2021
Likviidsed varad (€)	811289	1060400	1424455
Lühiajalised kohustised (€)	1068303	1085102	1425559
Likviidsuskordaja	0,76	0,98	1,00

Ettevõtte likviidsuskordaja iseloomustab ettevõtte kiireloomulist maksevõimet ja selleks võetakse murrujoone peale ainult likviidne käibevara ehk käibevaredest on lahutatud varud ja ettemaksed. Antud ettevõttes on iga aasta likviidsuskordaja paranenud. Kõige halvem tulemus on saadud 2019.

aastal, kuid seda võib seostada Covid-19 kriisiga. Järgnevatel aastatel on likviidsuskordaja näitaja heal tasemel ja see on tingitud kindlasti ettevõtte kiirest kasvust ja Covid-19 kriisist kiiresti ülesaamisest. 2019. aastal suutis ettevõtte katta 76% lühiajalistest kohustistest, kuid 2021. aastal suutis katta 100% lühiajalistest kohustistest.

Tabelis 3 on näha maksevalmiduse kordajat aastatel 2019-2021. Maksevalmiduse kordaja abil näeb, kui suur osa lühiajalistest kohustistest on ettevõtte suuteline tasuma kohe. Selle näitaja arvutamiseks on käibevarana võetud ainult kõrglikviidne vara ehk raha.

Tabel 3. GKR TRADE OÜ maksevalmiduse kordaja aastatel 2019-2021

Aasta	2019	2020	2021
Raha (€)	165744	524633	597419
Lühiajalised kohustised (€)	1068303	1085102	1425559
Maksevalmiduskordaja	0,16	0,48	0,42

Maksevalmiduse kordaja peaks olema vahemikus 0,1-0,2. GKR TRADE OÜs on igal aastal olnud näitaja kas antud piirides või isegi suurem. 2019. aastal, kui algas Covid-19 kriis, oli näitaja kõige väiksem. Järgnevatel aastatel, kui on juba muutuste juhtimisega toime tulnud, siis näitaja on tunduvalt parem. Kui ettevõttel on liiga palju likviidset vara, siis see omakorda võib tähendada, et ettevõtte ei ole oma raha otstarbekalt investeerinud. Antud ettevõtte õnneks ei tegele ise suuremahulise tootmisega, vaid ostab kaubad sisse ja seetõttu ei ole vaja hakata investeerima erinevatesse varadesse.

Tabelis 4 on toodud välja ettevõtte puhaskäibekapital aastatel 2019-2021. Puhaskäibekapital on likviidsusnäitaja, mis väljendub rahalises vääringus.

Tabel 4. GKR TRADE OÜ puhaskäibekapital aastatel 2019-2021

Aasta	2019	2020	2021
Käibevara (€)	1201271	1470159	1906455
Lühiajalised kohustised (€)	1068303	1085102	1425559
Puhaskäibekapital (€)	132968	385057	480896

Ettevõttes on antud näitaja olnud viimased kolm aastat positiivne, mis tähendab seda, et käibevara ületab lühiajalisi kohustisi. Ettevõtte on suurendanud nii käibevarasid kui ka lühiajalisi kohustisi, kuid viimase kolme aastaga on ettevõtte suutnud kasvatada puhaskäibekapitali 347 928 euro võrra, mis on väga hea tulemus ja annab eelduse väga heaks maksevõimeks.

3.2.2 Finantsvõimenduse ehk võõrkapitali kasutamise analüüs

Finantsvõimenduse ehk võõrkapitali kasutamises on analüüsitud GKR TRADE OÜ pikaajalist maksevõimet. Tabelis 5 on toodud ettevõtte võlakordajad aastatel 2019-2021.

Tabel 5. Võlakordaja GKR TRADE OÜ aastatel 2019-2021

Aasta	2019	2020	2021
Kohustised (€)	1094127	1090043	1425559
Varad (€)	1458802	1751179	2337643
Võlakordaja %	75%	62%	61%

Võlakordaja näitab, kui suur osatähtsus on võõrkapitalil varadest. Mida madalam on võlakordaja näitaja, seda suurem võimalus on võlausaldajatel oma laenatud raha tagasi saada. Tabelist on näha, et võlakordaja on viimaste aastate jooksul ainult vähenenud. Kohustised suurenesid 30,3% ja varad suurenesid 60,24%, siis selle tulemusel võlakordaja vähenes. Teoreetikute hinnangul võiks olla ettevõtte võlakordaja maksimaalselt 60-70%%, mis tähendab, et kohustiste osatähtsus on saavutanud ülemise piiri.

Tabelis 6 on esitatud ettevõtte omakapitali võlasiduvuse näitajad.

Tabel 6. Omakapitali võlasiduvus GKR TRADE OÜ aastatel 2019-2021

Aasta	2019	2020	2021
Kohustised (€)	1094127	1090043	1425559
Omakapital (€)	364675	661136	912084
Omakapitali võlasiduvus	3,00	1,65	1,56

Omakapitali võlasiduvus on iga aastaga langenud, mis on hea, kuna mida suurem on näitaja, seda suurem on laenuandjatel risk mitte tagasi saada oma raha. Kuna antud ettevõttel on näitaja iga-aastaselt langenud, siis ettevõttel ei tohiks olla probleeme kaasata võõrkapitali. Antud näitajad on teinud heaks kiire omakapitali kasv, mis tuleneb suurest kasumist.

Tabel 7 kajastab ettevõtte finantsvõimenduse kordajaid.

Tabel 7. Finantsvõimenduse kordaja GKR TRADE OÜ aastatel 2016-2018

Aasta	2019	2020	2021
Vara (keskmise) (€)	1324113.5	1604990.5	2044411
Omakapital (Keskmise) (€)	411798.5	512905.5	786610
Finantsvõimenduse kordaja	3,22	3,13	2,60

Finantsvõimenduse kordaja puhul on näha, et ettevõtte varad ületavad omakapitali keskmist. Kõikide aastate lõikes on tegemist väga hea tulemusega.

Tabelis 8 on esitatud ettevõtte otsene pikaajalise maksevõime näitaja ehk kapitaliseerituse kordaja.

Tabel 8. Kapitaliseerituse kordaja GKR TRADE OÜ aastatel 2019-2021

Aasta	2019	2020	2021
Pikaajaline võlgnevus (€)	25824	4941	0
Omakapital (€)	390499	666077	912084
Kapitaliseerituse kordaja	0,06	0,01	0

Kapitaliseerituse kordaja maksimaalne näitaja peaks olema 0,6. 2019. aastal oli ettevõtte kapitaliseerituse kordaja 0,06, ehk siis ettevõtte näitaja oli väga hea. Kuna järgmised aastad on kapitaliseerituse kordaja 0,01 ja 0, siis on tegemist väga hea tulemusena. 2019. aastal võis olla antud näitaja sellisel tasemel, kuna ettevõttel oli pikaajaline võlgnevus, mille nad on suutnud kolme aastaga likvideerida.

Intressikulude kattekordajad on toodud tabelis 9.

Tabel 9. Intressikulude kattekordaja GKR TRADE OÜ aastatel 2019-2021

Aasta	2019	2020	2021
Ärikasum (enne intresse ja makse) (€)	219374	289826	425109
Intressid (€)	2511	648	189
Intressikulude kattekordaja	87,37	447,26	2249,25

Intressikulude kattekordaja on antud ettevõttel väga hea. Antud näitaja peaks olema ettevõttel üle kahe, kuid antud ettevõttel selles probleemi ei ole. Ettevõtte ärikasum on piisavalt suur ja kuna ettevõttel ei ole suuri laenu ega suuri intresse, siis tegemist on väga hea tulemusega. Intressikulud on iga aastaga vähenenud ja ärikasum on tõusnud. Ettevõtte on püüdnud minimaliseerida oma laenukohustused ja seetõttu on nende intressikulud ka minimaalsed. Antud tegevus on viinud intressikulude kattekordaja väga heasse näitajasse, mistõttu ei tohiks ettevõttel olla probleeme uute laenukohustiste saamiseks.

3.2.3 Varade kasutamise efektiivsuse analüüs

Varade kasutamise efektiivsuse analüüsis on esmalt arvatud käibekordaja (Tabel 10), mis näitab vara kasutamist tervikuna.

Tabel 10. Koguvara käibekordaja GKR TRADE OÜ aastatel 2019-2021

Aasta	2019	2020	2021
Müügikäive (€)	3847282	3919881	5323622
Varade keskmine maksumus (€)	1324113,50	1604990,50	2044411
Koguvara käibekordaja	2,91	2,44	2,60

Koguvara käibekordaja näitab seda, kui palju teeniti müügitulu igalt varasse investeeritud ühiku kohta. Kõige madalam näitaja on olnud 2020. aastal, kuna siis ei olnud müügitulus väga suurt kasvu aga varade keskmine maksumus on tõusnud kiiremini. 2021. aastal on tõusnud nii müügikäive kui ka varade keskmine maksumus ning seepärast on ka koguvara käibekordaja tõusnud.

Tabel 11 annab ülevaate sellekohta, kui efektiivselt on ettevõtte kasutanud oma põhivara.

Tabel 11. Põhivara tootlus GKR TRADE OÜ aastatel 2019-2021

Aasta	2019	2020	2021
Müügikäive (€)	3847282	3919881	5323622
Põhivarade keskmine maksumus (€)	215507,50	269275,50	356104
Põhivara tootlus	17,85	14,56	14,95

Põhivarade käibekordaja on olnud kõige suurem 2019. aastal, ehk põhivaradesse investeeritud ühe euro kohta saadi müügitulu 17,85 eurot. Järgnevatel aastatel on müügikäive hakanud kiiresti tõusma ning põhivarade keskmine maksumus on kasvanud kiiremas tempos, siis selle tulemusena on 2020. ja 2021. aastal põhivara tootlus väiksem.

Mõistlik on analüüsida ka seda, kui efektiivselt kasutab ettevõtte oma käibevarasid (vt Tabel 12).

Tabel 12. Käibevarade käibekordaja GKR TRADE OÜ aastatel 2019-2021

Aasta	2019	2020	2021
Müügitulu (€)	3847282	3919881	5323622
Käibevara keskmine väärtus (€)	1108606	1335715	1688307
Käibevarade käibekordaja	3,47	2,93	3,15

Käibevarade käibekordaja näitab seda, mitu eurot läbimüüki saab firma iga käibevarasse investeeritud eurolt. Selle näitaja puhul kehtib reegel, mida kõrgem seda parem. GKR TRADE OÜ-l on viimased kolm aastat olnud väga erinev käibekordaja ja see võib olla tingitud nii Covid-19 kriisist kui ka omahinna tõusust. Kõige parem käibekordaja oli 2019. aastal, kui selleks oli 3,47. 2020. aastal oli tõusnud kiiremini käibevarade keskmine väärtus, kui müügitulu ja seepärast on ka 2020. aastal kõige madalam käibevarade käibekordaja. 2021. aasta on suurenenud käibekordaja ehk suurenenud on käibevarade kasutamise efektiivsus.

Rasketel aegadel on ettevõtetel sageli probleeme nõuete laekumisega, mistõttu võib see halvendada maksevõimet. Alljärgnevates Tabelites 13 ja 14 analüüsitakse ettevõtte raha laekumise aega kordades ja päevades.

Tabel 13. Debitoorse võlgnevuse käibekordaja GKR TRADE OÜ aastatel 2019-2021

Aasta	2019	2020	2021
Müügitulu (€)	3847282	3919881	5323622
Debitoorne võlgnevus keskmine (€) - käibemaks	455181.6667	470377.5	533625.4167
Debitoorse võlgnevuse kordaja	8,45	8,33	9,98

Debitoorse võlgnevuse käibesagedus näitab seda, kui mitu kord keskmiselt ületab müügitulu ostjate arvete võlgnevust. Kõige madalam käibesagedus oli 2020. aastal. Kõige suurem debitoorse võlgnevuse käibesagedus on 2021. aastal, kus see on 9,98. Suure tõusu on teinud nii müügitulu kui ka keskmine debitoorne võlgnevus. Antud tulemust saaks parandada vaid krediitingimuste kontrollimisega ja võlgade sissenõudmisega.

Tabel 14. Debitoorse võlgnevuse käibevälde GKR TRADE OÜ aastatel 2019-2021

Aasta	2019	2020	2021
360	360	360	360
Debitoorse võlgnevuse käibesagedus	8,45	8,33	9,98
Debitoorse võlgnevuse käibevälde	42,59	43,20	36,09

Debitoorse võlgnevuse käibevälde näitab seda, kui kiiresti ettevõtte kliendid keskmiselt tasuvad arveid ehk kui kiiresti saab kätte ettevõtte oma raha. Väga heaks ja kiireks laekumiseks on alla 10 päeva ja normaalseks laekumiseks 30 päeva. Olenevalt ettevõtte tegevusalast võib asi varieeruda. Ettevõtte on püüdnud iga aasta oma debitoorse võlgnevuse käibeväldet lühendada ja on ka sellega hakkama saanud. Kolme viimase aastaga on suudetud lühendada makseperioodi viie päeva võrra, kuid üldine käibevälde on kindlasti pikk. Kuna ettevõtte tegeleb valdkonnas, kus on olulised realiseerimistähtajad, siis kauba eest tuleks raha saada veel kiiremini.

Lisaks debitoorse võlgnevuse laekumise hindamisele on vajalik saada teada ka seda, kui kiiresti tasub ettevõtte oma kohustused kreditoride ees (vt Tabelid 15 ja 16).

Tabel 15. Lühiajaliste kohustiste käibesagedus GKR TRADE OÜ aastatel 2019-2021

Aasta	2019	2020	2021
Müügitulu (€)	3847282	3919881	5323622
Kreditoorne võlgnevus keskmine (€)	388435.5	464351	568983.5
Lühiajalise kohustiste käibesagedus	9,90	8,44	9,36

Lühiajaliste kohustiste käibesagedus on olnud viimased kolm aastat suhteliselt stabiilne. Keskmine kreditoorne võlgnevus on kasvanud 46,48% ja müügitulu on kasvanud 38%. Kuna müügitulu tõus ei ole olnud sama kiire, kui on olnud kreditoorse võlgnevuse kasv, siis seetõttu on lühiajaliste kohustiste käibesagedus madalam 2021. aastal, kui see oli 2019. aastal.

Tabel 16. Lühiajaliste kohustiste käibevälde GKR TRADE OÜ aastatel 2019-2021

Aasta	2019	2020	2021
360	360	360	360
Lühiajaliste kohustiste käibesagedus	9,90	8,44	9,36
Lühiajaliste kohustiste käibevälde	36,35	42,65	38,48

Lühiajaliste kohustiste käibevälde on samuti olnud suhteliselt stabiilne. Kuna 2020. aastal oli muutunud lühiajaliste kohustuste käibesagedus, siis seda on ka näha 2020. aasta käibevältes, mis on natukene kõrgem kui teistel aastatel. Võrreldes omavahel nõute laekumise ja tarnijatele tasumise aega, on näha, et ettevõtte saab 2021. aastal ostjatelt raha kiiremini kätte, kui ise tarnijatele tasub. Selline raha juhtimine on hea.

Ettevõttes, kus on palju varusid, on vajalik analüüsida ka varude kasutamise efektiivsust (vt Tabelid 17 ja 18).

Tabel 17. Varude käibesagedus GKR TRADE OÜ aastatel 2019-2021

Aasta	2019	2020	2021
Müügitulu (€)	3847282	3919881	5323622
Varude keskmine maksumus (€)	314103,5	399870,5	445879,5
Varude käibesagedus	12,25	9,80	11,94

Varude käibesagedus näitab kaupade ringluse keskmise kiiruse, varude kasutamise ja müügi efektiivsust. Mida suurem on käibesagedus, seda kiiremini müüb ettevõtte tooteid ja tekib kiiremini kasum ehk kui antud näitaja on kõrge, siis varude kasutamine on efektiivne. Kõige parem varude käibesagedus oli 2019. aastal, kui näitaja oli 12,25. 2020. aastal on olukord viimase kolme aasta kõige halvem, kuna varude keskmise maksumus on tõusnud kiiresti ja nii kiiresti pole tõusnud müügitulu. 2021. aastal on samuti tõusnud varude keskmine maksumus, kuid järgi on tõusnud ka müügitulu ja seetõttu on varude käibesagedus paranenud.

Tabel 18. Varude käibevälde GKR TRADE OÜ aastatel 2019-2021

Aasta	2019	2020	2021
360	360	360	360
Varude käibekordaja	12,25	9,80	11,94
Varude käibevälde	29,39	36,72	30,15

Varude käibevälde näitab, mitu päeva kulub kauba ostmisest kuni müümiseni. 2019. aastal suudeti varud kõige kiiremini maha müüa ja näitaja on kõige parem. Kuid 2020. aastal on varude käibevälde kasvanud 7 päeva, mis tähendas, et varusid võis olla liiga palju. 2021. aastal on varude käibevälde vähenenud kuue päeva võrra ja on väga sarnasel tasemel 2019. aastaga. 2020. aastal on varude käibevälde kõige suurem, seda põhjusel, et ettevõtte on varunud endale suurema laojäägi.

Tabel 19 annab ülevaate, milline on ettevõtte talitustsükkel ja Tabel 20 iseloomustab finantseerimistsükli uuritavatel aastatel.

Tabel 19. Ettevõtte talitustsükkel GKR TRADE OÜ aastatel 2019-2021

Aasta	2019	2020	2021
Debitoorse võlgnevuse käibevälde	29,39	36,72	30,15
Varude käibevälde	29,39	36,72	30,15
Talitustsükkel	58,78	73,45	60,30

Talitustsükkel on päevade arv perioodis, mille jooksul ettevõtte varud muutuvad debitoorseks võlaks ja debitoorne võlg uuesti rahaks. Antud näitaja on kõige parem 2019. aastal, kui selleks on 58,78. 2020. aastal võis olla pikema talitustsükli põhjuseks liigne varude olemasolu, mis põhjustab pikema talitustsükli. Kõige kasulikum on, kui ettevõttel oleks võimalikult lühike talitustsükkel.

Tabel 20. Raha konversioonitsükkel GKR TRADE OÜ aastatel 2019-2021

Aasta	2019	2020	2021
Talitustsükkel	58,78	73,45	60,30
Lühiajaliste kohustiste käibevälde	36,35	42,65	38,48
Raha konversioonitsükkel	22,44	30,80	21,83

Raha konversioonitsükkel on viimase aastaga paranenud märgatavalt. Antud näitaja puhul on näha, et mida pikem on raha konversioonitsükkel, seda suuremaid investeeringuid tuleb teha käibevara soetamisesse. Antud näitaja puhul oli kõige halvem 2020. aastal, kus raha konversioonitsükkel oli 30,80. Antud tulemus tulenes sellest, et ettevõtte talitustsükkel oli pikk.

3.2.4 Tasuvuse ehk rentaabluse analüüs

Ettevõtte edukuse analüüsimiseks on vaja analüüsida tasuvuse näitajaid. Kõige enamkasutatavam tasuvuse näitaja on müügikäibe puhasrentaablus (vt Tabel 21).

Tabel 21. Müügitulu puhasrentaablus GKR TRADE OÜ aastatel 2019-2021

Aasta	2019	2020	2021
Puhaskasum (€)	155753	296461	400948
Müügitulu(€)	3847282	3919881	5323622
Müügitulu puhasrentaablus (%)	4%	8%	8%

Müügitulu puhasrentaablus näitab seda, kas ettevõtte kulud on kontrolli all. Antud ettevõtte on olnud viimased kolm aastat kasumis. Kõige madalam puhasrentaablus oli 2019. aastal, kui selleks oli 4%, see võis olla tingitud sellest, et kuna antud aastal algas covid-19 kriis, siis ettevõtte pidi oma seni tavapärase tegevust ümber korraldama ja sellega kaasnes ka madalam müügitulu puhasrentaablus. Järgnevad aastad on olnud puhasrentaablus 8%, mis tähendab, et ettevõtte on kasvatanud puhaskasumi protsenti müügitulust kaks korda.

Varade kasutamise tasuvust iseloomustab Tabel 22.

Tabel 22. Varade puhasrentaablus (ROA) GKR TRADE OÜ aastatel 2019-2021

Aasta	2019	2020	2021
Puhaskasum (€)	155753	296461	400948
Varad keskmine (€)	1324113,5	1604990,5	2044411
Varade puhasrentaablus (ROA)	12%	18%	20%

Varade puhasrentaablus on ettevõtte poolt varasse investeeritud vahendite tulu, ehk selle järgi saab näha, palju puhaskasumit teenis ettevõttesse paigutatud euro. Iga aastaga on läinud ROA suuremaks, mis tähendab seda, et iga aasta teenib iga ettevõttesse paigutatud euro rohkem tagasi. Kõige parem ROA oli 2021. aastal kus see oli 20%. Kuna siis oli ka ettevõttel väga suur puhaskasum ja varade keskmine väärtust ei olnud samuti väga suur. Kõige madalam varade puhasrentaablus oli 2019. aastal, kus näitaja oli 12%, siis sellel aastal oli ka puhaskasum ligi poole väiksem, kui see on 2021. aastal.

Omanikke huvitab kõige enam, kui palju puhaskasumit nende poolt tehtud investeerinugud toodavad ehk seda näitab omakapitali rentaablus (vt Tabel 23).

Tabel 23. Omakapitali puhasrentaablus (ROE) GKR TRADE OÜ aastatel 2019-2021

Aasta	2019	2020	2021
Puhaskasum (€)	155753	296461	400948
Omakapital keskmine (€)	411798.5	512905.5	786610
Omakapitali puhasrentaablus (ROE)	38%	58%	51%

Omakapitali puhasrentaablus näitab omanike poolt ettevõttesse paigutatud vahendite tulusust ning kasumit omanike investeeritud ühe euro kohta. Ettevõtte on viimased aastad olnud kasumis ja kõik näitajad on olnud positiivsed. 2020. aastal oli ROE kõige suurem ja seda 58%, mis võis tuleneda suurest puhaskasumi tõusust. 2019. aastal teeniti omakapitali ühe euro kohta 38 senti puhaskasumit, kuna ettevõtte puhaskasum oli madalam ja omakapitali keskmine oli suur. Analüüs annab indikatsiooni, et sama moodi jätkates teenivad omanikud oma tehtud investeeringutelt puhaskasumit hästi.

KOKKUVÕTE

Finantsanalüüs on väga oluline ja aktuaalne valdkond ettevõtluses. Finantsanalüüsi tulemused näitavad kõige paremini ettevõtte finantsilist olukorda ja selle abil on hea teha õigeid otsuseid ettevõtte toimimiseks. Kuid, et analüüs oleks arusaadav ja sobilik, siis tuleb valida sobivad meetodid ja tulemusi tuleb põhjalikult analüüsida.

Antud töö käigus on analüüsitud ning refereeritud väga paljude finantsvaldkonna spetsialistide allikaid. Lisaks on toodud ka autoripoolsed kommentaarid ja järeldused.

Uuringu läbiviimiseks kasutati kvantitatiivset meetodit ja järelduste tegemiseks deduktsiooni. Andmed koguti struktureeritud vaatlusega ja tulemused esitati tabelitena.

Empiirilise uuringu peatükis on läbi viidud ettevõtte GKR TRADE OÜ finantsanalüüs. Ettevõtte GKR TRADE OÜ asub Tallinnas ja tegeleb joogi- ja toiduhulgimüügiga. Teostatud on bilansi ja kasumiaruande horisontaal- ja vertikaalanalüüs ning finantssuhtarvude analüüs.

Finantsanalüüsi tulemustest selge, et ettevõttel GKR TRADE OÜ läheb väga hästi. Ettevõtte on aastatel 2019-2021 teeninud kasumit ja see on ainult kasvanud. Analüüsides kasumiaruannet selgub, et müügitulu on aastatel 2019-2021 kasvanud 38%, kasvanud on ka tööjõukulud 70% ja muud tegevuskulud on kasvanud 104%. Bilanssi analüüsides on näha, et ettevõtte on suutnud kõik pikaajalised laenukohustused kustutada ja lühiajalised laenukohustused on langenud 93% aastatel 2019-2021. Võlad ja ettemaksed on teinud 42% tõusu, seoses ettevõtte kiire arenguga ja samuti on teinud suure tõusu nõuded ja ettemaksed 672%.

Anlaüüsides ettevõtte likviidsust, tuli välja, et lühiajaline maksevõime oli aastatel 2020 ja 2021 hea taseme juures. 2019. aastal oli näitaja mitterahuldaval tasemel, kuid ettevõtte oli suutnud seda parandada. Ettevõtte puhaskäibekapital kasvas kolme aastaga 261,66%. Ettevõtte võlakordaja langes ja samuti langes ettevõtte debitoorne võlgnevus. Finantsvõimenduse analüüsist ehk võõrkapitali kasutamise analüüs näitas, et kõik ettevõtte näitajad on iga aastaga ainult paranenud. Ettevõtte on viinud nulli kapitaliseerituse kordaja, vähendanud võlakordajat ja samuti vähendanud omakapitali võlasiduvust. Tasuvuse ehk rentaablu analüüsist selgub, et müügitulu puhasrentaablus on viimased kaks aastat olnud stabiilselt 8% juures, kuid 2019. aastal oli näitaja 4% juures. Varadade puhasrentaablus (ROA) on kasvanud iga aasta ja 2021. aastal oli selleks 20%.

Töö autori soovitusel ettevõtte veel kasumlikumaks muutmisel on vähesed, kuna ettevõtte on väga finantstargalt üles ehitatud. Parandada ettevõtte krediitingimuste korda, kuna ettevõtte debitoorne võlgnevus on viimane aasta olnud kõige kõrgem. Olukorda annaks GKR TRADE OÜ-l parandada

krediitingimuste üle kontrollimisega ja aktiivsemalt võla sissenõudmisega. Ettevõtte veel kasumlikumaks muutumiseks soovitab töö analüüsija laieneda rohkem naaberriikidesse, kuna ettevõtte näitajad on väga head.

Antud tööks püstitatud uurimisülesanded said teostatud ja töö eesmärk täidetud.

SUMMARY

The title of the thesis is "ASSESSMENT OF THE FINANCIAL SITUATION IN THE EXAMPLE OF GKR TRADE OÜ". The work is written in Estonian and contains 48 pages, which includes 24 tables and 6 appendices. There are a total of 34 sources used.

The purpose of the financial analysis is to analyze the financial situation of GKR Trade OÜ and assess the company's financial performance in changed economic conditions.

In order to achieve the goal of the thesis, the following research tasks have been set:

- present a theoretical framework for assessing the financial situation using various professional sources;
- prepare a methodology for conducting an empirical study;
- to analyze the annual reports of GKR Trade OÜ for three years (2019-2021);
- based on the results of the analysis, draw conclusions about the financial situation of the company and evaluate the financial performance of GKR Trade OÜ in changed economic conditions.

The results of the financial analysis revealed that the company has very good indicators. As the company is relatively young, the results are impressive. The indicators show that the company is reducing its debt obligations and increasing profits every year. The company's sales revenue has increased every year and the amount of assets has increased. At the moment, the company's only problem is the customers' too long payments, which we recommend the company to change. The author's recommendation is to change the company's credit policy and engage more actively in debt collection. The company has coped very well in difficult economic conditions, including the Covid-19 crisis, high inflation and rising prices. This company is an example of a well-managed company.

The company has managed to increase sales revenue by 38% in the period 2019-2021 and increase operating profit by 94%. The company has minimized costs that could damage the company's financial situation. During the Covid-19 period, it was clear that the company had to quickly find a solution to the situation, and this helped the company to be even more successful in the following years. In 2020, the company's inventory increased, and in 2021, the company's sales revenue increased even more.

VIIDATUD ALLIKAD

- Alver, J., Reinberg, L. (1999). *Juhtimisarvestus*. Tallinn: OÜ Deebet.
- Aruste, V. (2007). *Finantsanalüüs: Vastused igapäevastele küsimustele*. Haabneeme: Forenia OÜ
- Bloomenthal, A. (2022). *Financial Ratio Analysis: Definition, Types, Examples, and How to Use*. Kasutamise kuupäev 28.12.2022, allikas <https://www.investopedia.com/terms/r/ratioanalysis.asp>
- Bõtškova, J., Teearu, A. (1997) *Äriarahendus*. Tallinn: Coopers & Lybrand
- Clark, D. (2022). *Harmonized index of consumer prices (HICP) inflation rate of the European Union in November 2022, by country*. Kasutamise kuupäev 18.12.2022, allikas <https://www.statista.com/statistics/225698/monthly-inflation-rate-in-eu-countries/>
- Cook, B. (2022) *What is Return on Equity (ROE)?* Kasutamise kuupäev 28.12.2022, allikas <https://tipalti.com/en-eu/return-on-equity/>
- E-äriregister. (2021). *Ettevõtjate kasum/kahjum 2021*. Kasutamise kuupäev: 11.08.2022, allikas https://ariregister.rik.ee/est/statistics/charts/chart_by_profitloss/2021
- Grauhi, P., Gronhaug, K. (2004). *Äriuuringute meetodid*. Tallinn: Külim
- Haldma, T., Listra, E., Mullaste, M. (2003). *Aastaruande analüüs ja ettevõttesisene aruandlussüsteem*. Tallinn: Raamatupidaja.ee.
- Hargrave, M. (2022) *Return on Assets (ROA): Formula and 'Good' ROA Defined*. Kasutamise kuupäev 28.12.22, allikas <https://www.investopedia.com/terms/r/returnonassets.asp>
- Hayes, A. (2022) *Cash Conversion Cycle (CCC): What Is It, and How Is It Calculated?* Kasutamise kuupäev: 30.12.2022 allikas <https://www.investopedia.com/terms/c/cashconversioncycle.asp>
- Hirsjärvi, S., Remes, P., Sajavaara, P. (2004). *Uuri ja kirjuta*. Tallinn: Kirjastus Medicina.
- Ilisson, R. (2004). *Finantsanalüüs ja planeerimine*. Tallinn: Ferdida.
- Järve, J., Veisson, T. (2003). *Finantsjuhtimine*. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus.
- Karu, S. (2000). *Rahakäibe juhtimine I*. Tartu: Rafiko
- Kenk, K. (2012). *Kapitali struktuuri mõju ettevõtte väärtusele*. Tartu: Tartu Ülikool.
- Kivi, V. (2007). *Ettevõtte maksevõime hindamine AS Merko Ehituse näitel*. Tallinn : Sisekaitseakadeemia finantskolledž
- Kõomägi, M. (2006). *Äriarahendus*. Tartu: Tartu Ülikooli kirjastus.

- Mukhopadhyay, S. (2022) *Inventory Turnover Ratio*. Kasutamise kuupäev 30.12.2022, allikas <https://www.wallstreetmojo.com/inventory-turnover-ratio-formula/>
- Murphy, C. B. (2022) *Receivables Turnover Ratio Defined: Formula, Importance, Examples, Limitations*. Kasutamise kuupäev 30.12.2022, allikas <https://www.investopedia.com/terms/r/receivableturnoverratio.asp>
- Pankrotiseadus (22.01.2003). Viimati muudetud 19.06.2022 kasutamise kuupäev 03.08.2022 allikas Riigi Teataja <https://www.riigiteataja.ee/akt/PankrS>
- Peterson, M. (2000). *Finantsanalüüs*. Tallinn: Külim.
- Pokk, E. (2021). *Finantsanalüüs*. Kasutamise kuupäev 18.08.2022, allikas <https://raamatupidaminekropler.voog.com/blogi/finantsanaluus>
- Põld, I. (2014). *Majandusanalüüsi näitajad*. Kasutamise kuupäev 04.08.2022, allikas <http://files.voog.com/0000/0031/4851/files/Majandusanal%C3%BC%C3%BCsi%20n%C3%A4itajad.pdf>
- Raamatupidamise seadus* (20.11.2002). Viimati muudetud 04.05.2022 kasutamise kuupäev 03.08.2022 allikas Riigi Teataja <https://www.riigiteataja.ee/akt/125052012016>
- Raudsepp, V. (1999). *Finantsjuhtimise alused*. Tallinn: Külim.
- Reinberg, L. (1999). *Firma aastaaruanne*. Tallinn: Deebet.
- Rist, M., Pizzica, A. (2015). *Financial Ratios For Executives*. New York: Springer Science+Business Media.
- Rünkla, J. (2003). *Ärianalüüs*. Tallinn: Külim.
- Srivastav, A. K. (2015) *Capitalization Ratio*. Kasutamise kuupäev 28.12.2022, allikas <https://www.myaccountingcourse.com/financial-ratios/capitalization-ratio>
- Stelmak, I. (2013). *Juhi ja ettevõtja raharaamat*. Tallinn: OÜ Six Apples.
- Zeiger, P. (2012). *Finantsjuhtimine*. Kasutamise kuupäev 03.08.2022, allikas <https://docplayer.net/53912494-Finantsjuhtimine-peedu-zeiger.html>
- Tearu, A., Krumm, E. (2005). *Finantsjuhtimine*. Tallinn: Pegasus.
- Tikk, J. (2009). *Finantsarvestus*. Tallinn: AS Pakett.

LISA 1 GKR TRADE OÜ BILANSS AASTATEL 2019-2021

BILANS	2019	2020	2021
Raha	165744	524633	597419
Nõuded ja ettemaksed	645545	535767	827036
Varud	389982	409759	482000
Kokku käibevarad	1201271	1470159	1906455
Põhivarad			
Nõuded ja ettemaksed	53000	227540	409035
Materiaalsed põhivarad	204531	53480	22153
Kokku põhivarad	257531	281020	431188
Kokku varad	1458802	1751179	2337643
Laenukohustised	66686	1782	4941
Võlad ja ettemaksed	1001617	1083320	1420618
Kokku lühiajalised kohustised	1068303	1085102	1425559
Laenukohustised	25824	4941	0
Kokku pikaajalised kohustised	25824	4941	0
Kokku kohustised	1094127	1090043	1425559
Osakapital nimiväärtuses	2500	2500	2500
Kohustuslik reservkapital	250	250	250
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	206172	361925	508386

Aruandeaasta kasum (kahjum)	155753	296461	400948
Kokku omakapital	364675	661136	912084
Kokku kohustised ja omakapital	1458802	1751179	2337643

LISA 2 GKR TRADE OÜ KASUMIARUANNE 2019-2021

Aasta	2019	2020	2021
Müügitulu	3847282	3919881	5323622
Muud äritulud	859	66163	1121
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-3215376	-3270673	-4150783
Mitmesugused tegevuskulud	-221673	-161827	-453027
Tööjõukulud	-153737	-227603	-261221
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-33065	-22433	-16183
Muud ärikulud	-4916	-13682	-18420
Ärikasum (kahjum)	219374	289826	425109
Intressitulud	1390	7283	13528
Intressikulud	-2511	-648	-189
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	218253	296461	438448
Tulumaks	-62500	0	-37500
Aruandeaasta kasum (kahjum)	155753	296461	400948

LISA 3 BILANSI HORISONTAALANALÜÜS

BILANS	2019	2021	Muutus absoluutarvudes	Protsentides
Raha	165744	597419	431675	260%
Nõuded ja ettemaksed	645545	827036	181491	28%
Varud	389982	482000	92018	24%
Kokku käibevarad	1201271	1906455		
Nõuded ja ettemaksed	53000	409035	356035	672%
Materiaalsed põhivarad	204531	22153	-182378	-89%
Kokku põhivarad	257531	431188	173657	67%
Kokku varad	1458802	2337643	878841	60%
Laenukohustised	66686	4941	-61745	-93%
Võlad ja ettemaksed	1001617	1420618	419001	42%
Kokku lühiajalised kohustised	1068303	1425559		0%
Laenukohustised	25824	0	-25824	-100%
Kokku pikaajalised kohustised	25824	0		0%
Kokku kohustised	1094127	1425559		0%
Osakapital nimiväärtuses	2500	2500	0	0%
Kohustuslik reservkapital	250	250	0	0%
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	206172	508386	302214	147%

Aruandeaasta kasum (kahjum)	155753	400948	245195	157%
Kokku omakapital	364675	912084	547409	150%
Kokku kohustised ja omakapital	1458802	2337643	878841	60%

LISA 4 KASUMIARUANDE HORISONTAALANALÜÜS

Aasta	2019	2021	Muutus absoluutarvudes	Protsentides
Müügitulu	3847282	5323622	1476340,00	38%
Muud äritulud	859	1121	262,00	31%
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-3215376	-4150783	-935407,00	29%
Mitmesugused tegevuskulud	-221673	-453027	-231354,00	104%
Tööjõukulud	-153737	-261221	-107484,00	70%
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-33065	-16183	16882,00	-51%
Muud ärikulud	-4916	-18420	-13504,00	275%
Ärikasum (kahjum)	219374	425109	205735,00	94%
Intressitulud	1390	13528	12138,00	873%
Intressikulud	-2511	-189	2322,00	-92%
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	218253	438448	220195,00	101%
Tulumaks	-62500	-37500	25000,00	-40%
Aruandeaasta kasum (kahjum)	155753	400948	245195,00	157%

LISA 5 BILANSI VERTIKAALANALÜÜS

BILANS	2019	2021	Osakaal 2019	Osakaal 2021
Raha	165744	597419	11,36%	25,56%
Nõuded ja ettemaksed	645545	827036	44,25%	35,38%
Varud	389982	482000	26,73%	20,62%
Kokku käibevardad	1201271	1906455	82,35%	81,55%
Nõuded ja ettemaksed	53000	409035	3,63%	17,50%
Materiaalsed põhivarad	204531	22153	14,02%	0,95%
Kokku põhivarad	257531	431188	17,65%	18,45%
Kokku varad	1458802	2337643	100,00%	100,00%
Laenukohustised	66686	4941	4,57%	0,21%
Võlad ja ettemaksed	1001617	1420618	68,66%	60,77%
Laenukohustised	25824	0	1,77%	0,00%
Osakapital nimiväärtuses	2500	2500	0,17%	0,11%
Kohustuslik reservkapital	250	250	0,02%	0,01%
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	206172	508386	14,13%	21,75%
Aruandeaasta kasum (kahjum)	155753	400948	10,68%	17,15%
Kokku kohustised ja omakapital	1458802	2337643	100,00%	100,00%

LISA 6 KASUMIARUANDE VERTIKAALANALÜÜS

Aasta	2019	2021	2019	2021
Müügitulu	3847282	5323622	100,00%	100,00%
Muud äritulud	859	1121	0,02%	0,02%
Kaubad, toore, materjal ja teenused	3215376	4150783	83,58%	77,97%
Mitmesugused tegevuskulud	221673	453027	5,76%	8,51%
Tööjõukulud	153737	261221	4,00%	4,91%
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	33065	16183	0,86%	0,30%
Muud ärikulud	4916	18420	0,13%	0,35%
Ärikasum (kahjum)	219374	425109	5,70%	7,99%
Intressitulud	1390	13528	0,04%	0,25%
Intressikulud	2511	189	0,07%	0,00%
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	218253	438448	5,67%	8,24%
Tulumaks	62500	37500	1,62%	0,70%
Aruandeaasta kasum (kahjum)	155753	400948	4,05%	7,53%